

Lyhyistä aaltoalueista.

Kun "kipinäasemalta" muuttaa lyhytaaltoasemalle ja kuuntelee ensi kerran lyhytaaltoalueella, vaikuttaa kaikki aluksi enemmän tahi vähemmän sekavalta ja toivottomalta. Varsin pian alkavat asiat kuitenkin selvitä, mutta vasta ahkeran kuuntelun ja kirjojen selailun jälkeen. Asemien aallot ja työskentelyajat on ensin saatava tarkoin selville ja se vaatii oudolta oman aikansa. Kun lyhytaaltoasemien luku lisäksi kasvaa jatkuvasti, toivon, että seuraava katsaus aaltoalueista ja niistä lyhytaaltoasemista, joiden kanssa laivasähköttäjät joutuvat tekemisiin, olisi joillekin virkaveljille joksikin hyödyksi. Asemien aallot ja työskentelyajat muuttuvat vuodenaajoista y.m. seikoista riippuen alituisesti, mutta jälempänä olevien tietojen pitäisi ainakin pääasiassa olla paikansapitäviä. Koska muista lyhytaaltoalueista pääsee selville yleisestä radio-ohjesäännöstä, jätän ne tässä sivuun.

Alkaaksemme alhaalta on meillä ensiksi laiva-alue 18 metriä, jota vielä toistaiseksi käytetään varsin vähän, vaikkakin se sopii erinomaisesti päivä-DXQSO:hon. Tältä alueelta löydämme amerikkalaiset asemat WCC ja WSL sekä eurooppalaiset DAN ja GKT (GKC).

Seuraava alue on 24 metriä, jota käytetään aikaisesta aamusta suhteellisen myöhäiseen iltaan ja on eniten käytetty aalto päiväkaukoyhteyksissä. Useimmat lyhytaaltoasemien asemat ovat tällä alueella edustettuina. Mainittakoon niistä m.m.: IAC SAG WSC WCC OXZ WSL PCH DAN GKT (GKC). Laivoilla on aaltonsa etupäässä WSL:n ja GKT:n välimailla.

Järjestyksessä seuraava on 26 metriä, mutta tämä alue on varsin vähän käytetty. Siellä kuulee etupäässä vain saksalaisia, aikaisemmin käyttivät sitä paljon amerikkalaiset, mutta he näyttävät nykyisin sieltä hävinneen. Miksi, en osaa sanoa.

Sitten seuraa iltapäivä- ja yöaaltoalue 36 metriä. Erinomainen yö-DX-alue, mutta ikävä kyllä aivan liikaa ylikuormitettu. Löydämme sieltä m.m. seuraavat asemat: OHM LGB GBR, radiopuhelinseman WOO DAN SAG WCC WSC OXZ WSL IAC LGN PCH FFS ja GKC (GKT). Laivat ovat yleensä WSL:n ja GKC:n välissä, jottkut pyrkivät alemmaksi, erikoisestikin norjalaiset, jotka löydämme WCC:n ja WSC:n mailta. DAN:n ja SAG:n seuduilla ovat sotalaivat ja heti OHM:n alapuolella alkavat kiinteät asemat. Aamuyöllä on 36 metrin alue useimmiten "dead", jolloin yhteyksiä varten on siirryttävä alemmille alueille.

Seuraava on järjestyksessä 48 metrin alue, jota käyttävät paljon amerikkalaiset, ruotsalaiset ja venäläiset sekä 54 metrin alue, joka on vieläkin enemmän käytännössä. Tätä aluetta käyttävät erikoisestikin tanskalaiset. Useimmiten kuultuja rannikkoasemia ovat OXZ WSL WCC SAG, mutta sen lisäksi on useimmilla asemilla niinsanotut vara-aaltonsa 54 metrin seuduilla, m.m. OHM:llä — 53,05 ja 45,42. 48 ja 54 metrin aaltoja käytetään edullisesti yöyhteyksiin silloin kun satutaan olemaan 24 ja 36 metrin kuolleella välimatkalla, mutta myöskin varsinaista kaukoliikennettä esiintyy näillä alueilla. Näinpä käyttävät m.m. tanskalaiset aaltoja yhteyksiinsä Itä-Intian vesiltä ja ruotsalaiset päinvastaiselta suunnalta, Länsi-Intiasta.

Me suomalaiset käytämme paljon 90 metrin aaltoa ja saavatpa eräät voimakkaat asemat tällä aallolla hyviäkin kaukoyhteyksiä. Ruotsalaiset käyttävät määrättyihin aika-yhteyksiinsä 72 metriä, jolla he kuulemma saavat hyviä tuloksia, erittäinkin talvisin. — Yöaikaan häiritsevät venäläiset käyttämäämme 90 metriä, mutta siirtämällä aaltoa ylemmäksi alueella, voidaan jossain määrin näistä häiriöistä päästä. Eniten käytössä olevat suomalaiset asemat ovat OHG ja OHN, jotka vastaavat 90 metrillä kutsuttaessa työskentelyaalloillaan; OHG 105 ja OHN 155 mtr. OHG:n sähkötyös kuuluu DX, aseman puheen kuuluvaisuudesta on aikomukseni puhua toisessa yhteydessä. OHG:n aalto on suhteellisen häiriövapaalla kohdalla, ainoastaan Välimeren itä-osassa ja Mustallamerellä kuunneltaessa ilmenee häiriöitä.

OHN, joka on teholtaan heikompi kuin OHG, kuuluu eurooppalaisilla vesillä, mutta asemalla on pahoja häiritäjäitä. — OHG:n ja OHN:n välillä samoin kuin OHN:stä ylöspäin on sekä liikkuvaa että kiinteää liikennettä. Monet suomalaiset laiva-asemat voivat myös työskennellä 90 metrin yläpuolella ja määrättyissä tapauksissa ovat sikäläiset aallot käytännöllisempiä kuin 90 metriä, erikoisestikin puhe-lähetyskelle.

Edellä on siis ollut puhe niistä aaltoalueista, joita lyhyillä aalloilla käytämme sähkötykseen ja puheluun. Mutta sen lisäksi on kosketeltava myös näillä aalloilla annettavia aika-, sää- ja pressitietoja. Vaikkakin olen näistä asioista jo aikaisemmin kirjoittanut lehtemme palstoilla, lienee syytä ottaa ne tässä yhteydessä kertauksen vuoksi jälleen esille.

Eniten käytetyt aikamerkkiasemat ovat epäilemättä DAN ja NAA. DAN antaa aikamerkin 26,4 metrillä kello 11,55—12,00 GMT (kaikki ajat seuraavassa ovat GMT) ja NAA 33,8 metrillä kello 14,55—15,00 sekä 24 metrillä 16,55—17,00. Näillä aikamerkeillä tulee hyvin toimeen niillä laivaväylillä, joilla suomalaiset laivat etupäässä liikkuvat.

Englantilainen WX:n antaa m.m. GFA 35 metrillä kello 09,10 ja GBR 34,7 metrillä kello 21,33. Muille eurooppalaisille vesille ei minulla ikävä kyllä ole tietoja sopivista WX:stä, paitsi IMB:stä 57 metrillä kello 11,00. Asema antaa "shipsreports" Välimereltä sekä kiinteiden asemien paikallisia säätietoja. Codena on Kööpenhaminan code. — DAN antaa ocean-WX ja laivoilta kerätyt säätiedot 26,4 metrillä talvisin ja 24 metrillä kesäaikaan kello 11,10. Amerikan puolella tulee hyvin toimeen NAA:n WX:llä, jonka saa 33,8 metrillä kello 15,00.

Lopuksi mainittakoon seuraavat CQ—PX-asemat: OHG 105 m klo 19,45 (yleisradioutiset), LCJ/LCI ja 50 m klo 9,00 ja 21,00. LGB/LGN 35 m klo 17,00. DIH/DIS 15 ja 29,5 m klo 17,30. IAC 45 m klo 21,00. PGA 38 m klo 23,00. GBR/GIG 35 m klo 20,00 & 23,30. CTV2 27 m 19,00. KFS 36 m 6,00. WHD 36 m klo 5,00. KUP 36 3,00. WPN 34 m klo 1,00.

OHFJ.

Radio OH:n seuraava numero ilmestyy vasta loka-luun alkupäivinä, joten väliaika tulee olemaan melko pitkä. Jos jotain tähdellisempää tiedoitettavaa ilmaantuu tapahtuu se sunnuntaiamuisin radion välityksellä, joten jäseniä kehoitetaan kuuntelemaan SRAL:n tiedoituksia mainittuna viikonpäivänä klo 11,00 Suomen aikaa 40 ja 80 metrin alueilla.

MUUTTAJAKONEHÄIRIÖT JA LYHYTAALTOLIIKENNE

Jos tavalliseen useampia vuosia eri lippujen alla purjehtineeseen kauppalaivaan asennetaan nykyaikaiset radiolaitteet, joihin silloin kuuluu lyhytaalto- ja puhelinpuoli, huomaa asianomaisen laitteen hoitamana joutunut sähköttäjä pian mitä ihmeellisiä ominaisuuksia laivan valovirrassa, jota silloin käytetään sekä vastaanottimessa että lähettimessä. Haluan seuraavassa hieman selostaa niitä vaikeuksia, joita vastaan jouduin tappelemaan, ennenkuin tulokset alkoivat hieman tyydyttää asemalle asetettuja vaatimuksia.

Enemmän tai vähemmän häiriöitä synnyttää jokainen muuttajakone ja useissa tapauksissa saa nämä häiriöt poistetuksi muutamilla nasevilla "taikakaluilla". Mutta Auran muuttaja oli varmaankin jo alusta alkaen, huomattessaan miten kummallisia laitteita sen tulisi avustaa, päättänyt tehdä tenän ja olla immuuni kaikkien "taikakalujen" vaikutuksille. Niitä koetettiin sijoittaa jos minnekin, mutta kaikki ilman sanottavampia tuloksia. Siirreltiinpä itse harjasillan asemaa, mutta ei auttanut. Ensimmäiselle matkalleni lähdeinkin siinä uskossa, että pahemmat häiriöt mahdollisesti säteilivät Helsingin länsi-satamaa ympäröivästä useista työpajoista ja tehtaista. Mutta, kun vielä sivutettiin Porkkalan ja Dagerortin, samaiset häiriöt esiintyivät yhtä voimakkaana vastaanottimessani, aloin hiljalleen uskoa, että syntipukkia niihin saa hakea omasta konehuoneestamme. Jos nyt olisi esiintynyt ainoastaan häiriöitä, jotka varsinkin lyhyemmällä aaltopituuksilla olivat aivan mahdollistomat, olisi kai nyt jotenkuten pärjännyt, mutta kun virta senlisäksi oli jonkunlaista "sykkivää tasavirtaa" oli siinä pulma, joka järjesti monta karvasta hetkeä lyhytaaltoyhteyksiä yrittäessäni. Viime-mainittu seikka aiheutti nimittäin sen, että viedessäni vastakytinkondensaattorin värähtelypisteeseen, pani se kaiken vastaanotetun tanssimaan ja hyppimään hyvin epämiellyttävällä tavalla. Laivassamme on n.s. jäähdytyskaappi, jonka monimut-

kaisia vehkeitä muuttajakone myös käyttää. Se kytkee virran moottoriin automaattisesti lämpötilan kaapissa laskiessa määrättyyn asteeseen. Kun nyt esim. ottaessani pressia "jääkone" kytkeytyi verkkoon, laski jännite parikymmentä voltia, silloin sai px asemaa kyllä hakea aivan toisesta paikasta kondens. asteikolta. Tavallisesti tapahtui tuo juuri silloin, kun oli joku mielenkiintoinen uutinen kuulevansa.

Jokainen lyhytaaltovastaanotinta käsitellyt voi kyllä arvata, ettei vastaanotto tällaisissa olosuhteissa suinkaan ollut mitään hupaisaa. Heikompia asemia kuten esim. OHM ei tarvinnut toivoakaan kuulevansa.

Olihan kyllä käytettävissä 65 voltin akkumulaattorit, mutta vastaanotin ei tahtonut toimia kunnollisesti niin alhaisella jännitteellä sillä se oli konstruoitu 110 voltille.

Myöhemmin laitoin, OH5NJ:n suosiollisella avustuksella 3-putkisen amatöörivastaanottimen Buenos Airesissa, joka kyllä jaksoi "work'ia" jotenkuten 65 voltin anodijännitettä käyttäen. Siinä on sekä hehkon että anodin minus kytketty konetta ympäröivään alumiinisuojukseen ja kun nyt tuon paljon parjatun valovirran plussa muutamissa kohdin vuosi laivan runkoon, sai, tropiikissa kun kädet hikiä ja jaloissa ainoastaan ohuet toivelit, alumiinimäyryä vahingossa koskettaessaan, mitä ihanimpia sysäyksiä ja täräyksiä, jotka tietysti olivat omiaan lauhduttamaan juuri sillä hetkellä katkeamisasteella olevia hermojani. Luulenpa, että ellen olisi niin vaaleapäinen, omaisi tukkani huolimatta nuoresta iästäni jo useamman kuin yhden harmahtavan hiuksen.

Samantyyllisiä harmejä luulen OHVD:n sähköttäjänsä ensimmäisillä matkoillaan kokeneen. Mutta kun Mr. V. A., joka nykyisin hoitelee OHVD:n radiopuolta, otti aseman haltuunsa, huomasi hän vanhana tekijänä heti niksin ja vaati ennen matkalle lähtöään Suomessa 110 voltin akkumulaattorit ja saikin ne. Tämä jätti hänet lähetyksen ja vastaanoton aikana täydellisesti riippumattomaksi laivan muuttajakoneesta ja silloin olivat tietysti myös häiriöt tipotiessään. Tapasin hänet matkalla Suomeen Gdyniassa ja kuultuani asian päätin tehdä parhaani saadakseni kymmenisen kappaletta "akkuja" lisää. Se onnistuikin huolimatta huomautuksista "kun yks' saa, niin toinenkin tahtoo" ja verrattain paljon iloisemmalla mielellä kuin aikaisemmilla kerroilla jätin Suomen rannikon taakseni.

Matka onnistuikin odotusten mukaisesti. Yhteyden Hankoon pidin muutamia päiviä lukuunottamatta koko matkan. Myös toisia "lyhytaaltolaivoja" kykenin nyt kuulemaan moitteettomasti aina Etelä-Amerikkaan asti. Ja esim. La Plata joelta kuulin OHFJ:n ja OHAN:n työskentelyn qsa 3-4, mutta en saanut heiltä vastausta omaan kutsuuni.

Muista tuloksistani ja myöskin häiriöistä ja vastuksista, joita lyhytaaltoliikenteessä esiintyy, olisi kyllä yhtä ja toista kirjoittamista, mutta keräänpä ensin vähän lisää kokemuksia, jotta ei vain tulisi mainituksi mitään sellaista jonka todenperäisyyttä arvoisat virkaveljet saattaisivat epäillä.

Lopuksi toivon, että, vaikka Mister'eitten "aparaateissa" esiintyykin häiriöitä, he koettavat saada ne pois tavalla tai toisella ja yrittäisivät sitten hiljalleen ilmestyä "bandeille". Sillä niinpian kuin on saanut päästä kiinni, käy SW työskentely hyvin ja ei silloin voi ainakaan sanoa, että aika tulee pitkäksi. Jos ei ole "puulaakin" puolesta "rukkeja" niin pianhan sitä kyhää parikymmenwattisen lähettimen ja sillä jo leikkaa Hankoon koko Euroopasta ja vähän muualtakin 36 metrillä. Parhaat terveiseni.

B. Savander OHHU.

RADIOAMATÖÖRIT HUOMATKAA!

Meillä on aina varastossa täydellinen valikoima:

**Pakkakondensaattoreita
Sauvakondensaattoreita
Säätökondensaattoreita
Vastuksia,**

**kiinteitä ja säädettäviä
Kovaaäänisiä, gramof. tarpeita
Dynamolankoja, eristyslevyjä
ja eristysputkia y. m., y. m.**

Edustamme m.m. seuraavia tunnettuja tehtaita:

**ELECTRICA - BAUGATZ - ISOPHON
DIORA ja K.H.S.**

Lähetäkää tilauksenne luottamuksella ne toimittetaan nopeasti ja huolellisesti.

B. MELART & Co

Helsinki, Rikhardinkatu 1. Puhelin 31 807.

Tiedoituksia tuloksista ja kokemuksista eri amatöörialtoalueilla Radio OH:n toimitus on toistaiseksi turhaan saanut odottaa maaseudulta sekä myös kaupungeista. Koska kuitenkin jokaisella silloin tällöin varmasti on jotain mielenkiintoista kerrottavaa, toimitus kehoittaa jäseniä siitä kirjeellisesti ilmoittamaan, että kokemukset lehden välityksellä tulisivat laajemmalla määrällä kaikkien liiton jäsenten tiedoksi ja mikseipä myös opastukseksi.

Kolmen viikon ajan ovat QRT innokas jäsenemme OH2NE, joka viettää kaunista kesää Turun puolessa sekä OH2NM, joka palvelee isänmaataan Viipurissa, täydentäen ja kohentaen sotilaskokemuksiaan ja -tietojaan.

— LIITON TOIMIHENKILÖT: Liiton sihteeri ja rahastonhoitaja: Erkki Koivisto, Helsinki, Huvilakatu 6, as. 3, puhelin 22 830. Puheenjohtaja: Weiho Meklin, Hanko, Bromarvin-
katu 49, puhelin 174. Varapuheenjohtaja: Yrjö Luomanmäki, Helsinki, Vironkatu 8 B.

— PAAKKOJEN VÄLITYKSESTÄ huolehtii sihteeri. Paikkoja välitetään yksinomaan laivoihin.

— VIRKAMERKKEJÄ saatavissa sihteeriltä, hinta Smk. 65:— Liiton jäsenmerkin hinta on nyt Smk. 80:— Merkkejä saatavana joko sihteeriltä, tai suoraan Suomen Kultaseppä OY:ltä, os. Aleksanterink. 15, Helsinki.

— OSOITTEEN VAIHDOKSISTA, samoin kuin myös toimipaikan muutoksesta, on ehdottomasti ilmoitettava sihteerille.

— AVUSTAKAA ÄÄNENKANNATTAJAANNE kirjoituksilla, ainoastaan siten saamme lehden mielenkiintoiseksi. Vähäisimmätkin avustukset otetaan kiitollisuudella vastaan. Matkakuvaukset, kuvaukset kiintoisista tapahtumista ja elämyksistä eetterissä, laivassa ja satamissa ovat tervetulleita. Lehtemme palstat ovat kaikille avoinna. Kirjoittakaa ainoastaan paperin etupuolelle.

Lehteen tarkoitetut kirjoitukset on osoitettava toimittajalle, Hanko, Bromarvin-
katu 49, tahi jätettävä sihteerille Helsingissä.

— KEHOITUS. I.F.R:n vuosikokouksessaan tekemän päätöksen mukaisesti kehoitetaan OH-laivoja olemaan avustamatta perämies-sähköttäjiä. Sanomien välityksestä on ehdottomasti perittävä ohjesäännön mukainen maksu.

— HUOM! Niitä sähköttäjiä, jotka eivät vielä ole lähettäneet pyydettyjä henkilö- y.m. tietoja, kehoitetaan lähettämään ne mahdollisimman pian sihteerille.

— VAPAINA: Erkki Lehtonen, Leo Elsinen, Erkki Hakulinen, Tarmo Kinnunen, Uno Lemmälä, Onni Niiranen, Olavi Wahlström, Veli Arola, Yrjö Kotiaho, Ilmari Sundblad, Toivo Aalto, Heikki Markkula, Eino Schoultz, Reino Räisänen, Kustaa Muilu, Gustaf Lund, Lauri Leppänen, Lauri Vuorela, Veikko Koroma, Ari Hakkarainen, Elis Kettunen, Gustaf Söderlund, Leo Suutarinen, Yrjö Suuronen, Aarne Kivinen, Leo Rönqvist, Kauko Savolainen, Erkki Hannikainen, Uno Nurminen, Aarne Söderholm, Ensio Rindell, Eino Himanen.

— PESTAUS. Varmistautuakseen siitä, että laivasähköttäjä pääsee nauttimaan palkkaussopimuksen tarjoamia etuja, on pestaus-tilaisuudessa vaadittava pestauskirjaan palkan kohdalle merkintää "tariffipalkka" ja pestauskirjassa olevan lauseen "Muita työehtoja mikäli niitä ei ole laissa säännöstelty" jälkeen merkintää "tariffiehdot". Pestaus-tilaisuudessa on jokaisen itse henkilökohtaisesti valvottava, että merkinnät tulevat pestauskirjaan, ennenkuin kirjoittaa nimensä sen alle.

— TOIMIPAIKAT: L. Ekström s/s Rödsjär. E. Kiviranta s/s Airisto. U. Laakso s/s Modesta. H. Lindblad s/s Brita (v.a.). O. Mattila s/s Wilke (v.a.). U. Runko s/s Karin Thorden. V. Saras s/s Rönnskär. H. Soljo s/s Petsamo. J. Hellsten s/s Thornbury. N. Hellen s/s Hildegard. K. Österman Hanko Gonio (v.a.). P. Levan M.V.L.

— VUODEN 1935 JÄSENMAKSUNSA OVAT SUORITTANEET: O. Ääri. T. Meriö. H. Holmgren. H. Soljo. K. Savolainen. K. Kankainen. W. Pählman. P. Breider. O. Lampen. O. Vanamo. U. Vanamo. Th. Magnusson. P. Levan. O. Tuomi. Sekä osan: N. Grönlund. R. Lucas. T. Elomaa. K. Suvanto.

— RÄSTEJÄ OVAT SUORITTANEET: Åke Söderlund. S. Jousto.

— S.R.L. r.y:n JÄSENILLE! Seuraavien jäsennumeroiden omistajilla on vielä aikaisempien vuosien jäsenmaksuja suorit-
tamatta: (Jäsenluettelo jäsennumeroineen julkaistu kuluvan vuoden tammi—helmikuun numerossa.) 10. 60. 168. 13. 22. 173. 24. 80. 161. 102. 123. 190. 85. 113. 159. 72.

Kaikkia edellä lueteltujen jäsennumeroiden omistajia kehoite-
taan mahdollisimman pian, viimeistään marraskuun loppuun mennessä, suorittamaan Liitolle kaikki vielä maksamatta olevat jäsenmaksunsa.

Johtokunta.

S/E FLORA H:n sähköttäjä Eino Halminen ei ole vielä ilmoittautunut Liittoon.

Ulkomainen vieras saapuu maahamme tässä kuussa. Useimmille meikäläisille amatööreille tuttu D4CSA (ent. D4BGA) ilmoitti viime kuussa saapuvansa heinäkuussa Helsinkiin, tutustumaan meikäläisiin amatööreihin ja heidän asemiinsa sekä kauniiseen Helsinkiimme.

Portugalilaisten kansainvälinen cw-kilpailu alkoi tk. 6 pnä klo 0,00 GMT ja jatkuu tässä vaiheessa tk. 7 päivänä, päättyen klo 0,00 GMT. Seuraavat kilpailupäivät ovat heinäkuun 13—14 ja 20—21 päivinä, jolloin yhteyksien tavoittelemisen tapahtuu samoina aikoina. Pistelaskujärjestelmä on melko tarkoituksenmukaisesti järjestetty ja saavat ct-asemat suomalaisesta qso:sta 4 pistettä, kuten myös W1, 2, 3, VE1, 2 jne. yhteyksistä. Korkein pistemäärä on 10, joka annetaan esim. W6, PK ja J-yhteyksistä.

RADIO OH:n lukijat!

Kannattakaa ilmoittajiamme!

Levittäkää lehteämme hankkimalla sille uusia tilaajia!

Käyttäkää hyväksenne lehtemme pikkuilmoituspalsta tarvitessanne erikoislaitteita tai myydessänne Teille tarpeettomia osia!

Ilmoitustiedustelut joko suoraan toimitukselle tai osoitteelle Kaarlo Selin, Helsinki. Kalevank. 42 A. 21. Puhelin 38 774.

"On turha mennä vettä edemmäs kalaan"

Piakkoin saapuu Philipsin 50 watin lähetinpentoodi PC 1/50
meikäläisille markkinoille:

Hehkujännite . . . 4.0 V

Hehkuvirta . . . n. 2 A

Max. anodijännite 1000 V

Sähkötysteho . . . 50 W

Puheluteho . . . n. 19 W

Putken hinta Smk. 1200:—.

Parhaimmat DX-yhteydet PHILIPS-putkilla.

O.Y. SUOMALAINEN PHILIPS